

Sygn. akt	III AUa 633/14
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **25 lutego 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **25 lutego 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **16 czerwca 2014 r.** sygn. akt **III U 17/14**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 633/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 25 lutego 2015 r.

Decyzją z dnia 2 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., odmówił wnioskodawcy W. O. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dochodzonego wnioskiem z dnia 20 września 2013r. w trybie w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art.57 w/w ustawy organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia zasadniczej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia, skoro - w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 20 listopada 2013r. – nie jest niezdolny do pracy.

Wnioskodawca W. O. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu .W odwołaniu z dnia 6 grudnia 2013r., wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie jego uprawnienia do dochodzonego świadczenia rentowego, zarzucił organowi rentowemu błąd w ustaleniach faktycznych dotyczący oceny stanu jego zdrowia jako stanu nie sięgającego granic niezdolności do pracy. Powołując się na fakt ponad 14 letniego okresu pobierania renty (przy trzykrotnych wyrokach sądowych przywracających prawo do tego świadczenia z 1999r., 2003r. i 2007r.) odwołujący podnosił ,że wbrew stanowisku ZUS nie jest zdolny do wykonywania pracy , jako , że występujące u niego schorzenia- głównie narządu ruchu- mają charakter nieodwracalny z tendencją do pogłębiania się w miarę upływu czasu , zaś kilkuminutowe zaledwie badania lekarzy orzeczników ZUS , pomimo ,iż zbiegły się w czasie

z reemisią choroby ,przemilczały tę okoliczność nie odnotowując w swej treści ostrego stanu bólowego z dużym upośledzeniem ruchu (kłopotem w chodzeniu) .

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 stycznia 2014r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., wnosił o oddalenie żądania wnioskodawcy z tego samego względu jaki powołany został w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu, po rozpoznaniu odwołania W. O., wyrokiem z dnia 16 czerwca 2014 r. (sygn. akt III U 17/14) oddalił odwołanie. Na podstawie zgromadzonego

w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca W. O. ur. (...) posiadający wykształcenie średnie techniczne w zawodzie technika drogowego i wykazujący w przebiegu ubezpieczenia pracę na tym stanowisku jak też kolejno na stanowiskach : technika budowlanego , majstra i starszego majstra produkcji , oraz zastępcy kierownik działu w Przedsiębiorstwie (...) w R. , zgłoszony później do ubezpieczeń jako osoba współpracująca , a następnie prowadząca działalność gospodarczą w zakresie handlu obwoźnego (od 1 czerwca 1993r.) , pobierał świadczenie rentowe tj. rentę okresowa z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 13 sierpnia 1999r. do 31 października 2013r. , przy czym trzykrotnie ustalenie prawa do tego świadczenia następowało w drodze prawomocnego wyroku sądowego (wyroki Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 29 listopada 1999r. IV U 2249/99, 21 lutego 2003r. .VII U 1689/02, i 27 listopada 2007r. III U 1341/07) .Zasadniczymi schorzeniami które decydowały o uznaniu wnioskodawcy za częściowo niezdolnego do pracy były schorzenia narządu ruchu pod postacią choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa, dyskopatii szyjnej

i lędźwiowej z objawami neurologicznymi, przewlekłego zespołu bólowego szyjnego

i lędźwiowego, zmian zwyrodnieniowych stawów biodrowych ,oraz rzepkowo- kolanowych . Jako schorzenia współistniejące wymieniano także : żylaki kończyn dolnych, zaburzenia wentylacji płuc czy zaburzenia depresyjne . Ostania decyzja ZUS potwierdzająca prawo W. O. do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy pochodziła z daty 18 października 2011r. i obejmowała okres od 1 października 2011r. do 31 października 2013r. W dniu 20 września 2013r. wnioskodawca ponowił żądanie przyznania prawa do renty na dalszy okres , co skutkowało wydaniem przez ZUS- zaskarżonej w niniejszym postępowaniu – decyzji odmownej

z dnia 2 grudnia 2013r., opartej na zgodnych orzeczeniach Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 24 października 2013r. i Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 20 listopada 2013r. o zdolności do pracy wnioskodawcy. Przeprowadzone w postępowaniu sądowym dowody z dwóch odrębnych łącznych opinii biegłych lekarzy : neurologów

(2),chirurgów- ortopedów (2), pulmonologa, psychiatry, reumatologa i okulisty

(łącznie 8 biegłych) - mające na celu weryfikację dotychczasowej oceny stanu zdrowia odwołującego z postępowania administracyjnego przed ZUS – pozwoliły

z kolei Sądowi Okręgowemu w Przemyślu na poczynienie w sprawie zasadniczego ustalenia o braku aktualnej tj. po dniu 31 października 2013r. niezdolności do pracy W. O.. Jak podkreślił bowiem Sąd Okręgowy - opierając się w tym względzie w zupełności na wyżej powołanych opiniach biegłych (uznając tym samym dowody te za w pełni miarodajne, przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłych, zupełności ich opinii, a także wyjątkowo zgodnej konkluzji wszystkich opiniujących

w sprawie biegłych), choć u wnioskodawcy występuje choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z wielopoziomą dyskopatią w odcinku szyjnym i lędźwiowym z nieomogą bólową , zmiany zwyrodnieniowe prawego stawu biodrowego ,oraz stawów rzepekowo- kolanowych , a także nadwzroczność obu oczu, zespół nerwicowy oraz ograniczenie wentylacji płuc (przy odnotowaniu przebytego jeszcze w dzieciństwie zabiegu korekcji wady klatki piersiowej),to jednak rozmiar tych schorzeń - aktualny stopień ich zaawansowania - nie ogranicza w sposób istotny zdolności do pracy odwołującego zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji - tu przy ich odniesieniu zarówno do zajmowanych przez odwołującego w okresie jego zatrudnienia pracowniczego stanowisk pracy w średnim dozorze technicznym jak i specyfiki prowadzonej później (także w okresie „rentowania”) działalności gospodarczej . I tak – jak zauważał to Sąd I instancji w ślad za stanowiskiem biegłych – w aktualnych badaniach przedmiotowych wnioskodawcy nie stwierdza się występujących uprzednio objawów zespołu korzeniowego , przy niewielkim jedynie stopniu ograniczenia ruchomości kręgosłupa , stawy kolanowe czy biodrowe są w pełnym zakresie ruchów i bez cech zapalnych , zaburzenia nerwicowe nie spowodowały podjęcia leczenia psychiatrycznego czy wdrożenia psychoterapii co świadczy o miernym stopniu ich nasilenia , podobnie jak jedynie łagodne są -wykazane w badaniach spirometrycznych - zaburzenia wentylacji płuc (astma dobrze kontrolowana). Sama zaś nadwzroczność przy korekcie okularowej nie stanowi o niezdolności do pracy .Efektem powyższego była konkluzja Sądu Okręgowego o poprawie stanu zdrowia wskutek remisji objawów występujących u odwołującego schorzeń , które w okresie zaostrzenia dolegliwości mogą być co najwyżej leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy. W świetle więc powyższego ustalenia o odzyskaniu przez W. O. zdolności do pracy Sąd Okręgowy w Przemyślu , dokonując oceny prawnej sprawy, uznał żądanie odwołania za nieuzasadnione, a zaskarżoną decyzję ZUS za trafną i odpowiadającą prawu, podzielając stanowisko pozwanego organu rentowego o nie spełnieniu przez odwołującego po dniu 31 października 2013r. koniecznej przesłanki nabycia dalszego prawa do dochodzonego świadczenia rentowego, przewidzianej w art. 57 ust.1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.). W podstawie prawnej wyroku powołany także został art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Przemyślu z dnia 16 czerwca 2014 r. zaskarżony został przez wnioskodawcę W. O.. W apelacji z dnia 7 lipca 2014r. odwołujący, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych Sądu I instancji w zakresie oceny stanu jego zdrowia jako stanu nie sięgającego granic niezdolności do pracy (przez nieuzasadnione przyjęcie pełnej mocy dowodowej opinii biegłych i zignorowanie stawianych przez niego zarzutów do treści tych opinii ,przy jednoczesnym pominięciu orzeczenia o umiarkowanym stopniu jego niepełnosprawności), co w efekcie skutkowało miało bezzasadną odmową dalszego prawa do renty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania odwołania ,przy uzupełnieniu materiału dowodowego o dowody z opinii biegłych z uprzednich postępowań sądowych w których potwierdzono jego prawo renty , jak też z opinii lekarzy prowadzących jego leczenie ,oraz z orzeczenia (...) Zespołu (...) (...)w J. z dnia 9 maja 2014r. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący w szczególności akcentował, że pozyskane przez Sąd I instancji opinie biegłych są dowodem źle pojętej solidarności zawodowej opiniujących , którzy nie chcą podważać stanowiska kolegów , kontaktując się przy tym ze sobą przed wydaniem opinii , co w sposób oczywisty podważa ich wiarygodność . Niezależnie od tego wnioskodawca zauważał ,że niektórzy z opiniujących biegłych (lekarz neurolog i lekarz ortopeda) wydawali w poprzednich postępowaniach sądowych korzystne dla niego opinie , stąd niezrozumiała jest zmiana przez nich dotychczasowego stanowiska w ocenie stanu zdrowia. Odwołujący zawarł też końcową uwagę, iż występujące u niego schorzenie okulistyczne pod postacią nadwzroczności czy oczopląsu eliminuje go całkowicie z prac przy ekranach komputerów czy jako kierowcy.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawcy

(oświadczenie pełnomocnika organu rentowego złożone na rozprawie apelacyjnej).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawcy W. O. , zważył co następuje;

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Wyrok bowiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu z dnia 16 czerwca 2014 r. jest – w ocenie tut. Sądu – w brew zarzutom zaskarżenia, wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu, co dodatkowo potwierdzone zostało wynikami postępowania dowodowego prowadzonego w postępowaniu odwoławczy (opinią biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy) .

Przede wszystkim, już na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy w Przemyślu przeprowadził nader wyczerpujące postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy wnioskodawca W. O. w aktualnym stanie zdrowia jest nadal niezdolny do pracy dopuszczając dowód z dwóch odrębnych łącznych opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu praktycznie wszystkich występujących u odwołującego schorzeń (łącznie 8 biegłych ,w tym podwójnie specjalistów z wiodącego schorzenia narządu ruchu tj. lekarzy neurologów i chirurgów-ortopedów) .Dokonana zaś przez ten Sąd ocena tak pozyskanych dowodów osobowych nie jest –jak zda się zarzucać skarżący -ocena dowolną, ale mieszczącą się w granicach oceny swobodnej o jakiej stanowi art. 233 § 1 k.p.c. mający swe pełne zastosowanie do oceny dowodu z opinii biegłych. Sąd Okręgowy w Przemyślu podzielając bowiem zgodne konkluzje wszystkich opiniujących lekarzy: neurologów ,chirurgów-ortopedów , psychiatry , okulisty, pulmonologa oraz reumatologa o braku podstaw do uznania odwołującego po dniu 31 października 2013r. za choćby częściowo niezdolnego do pracy, miał na względzie te wszystkie wypracowane w orzecznictwie sądowym kryteria oceny tego dowodu, które przemawiają za przyjęciem jego miarodajności (bliżej o tych kryteriach w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1990 r. I PR 148/90 OSP 1991 nr 11-12, poz. 300, 14 września 1995 r. II URN 31/95 OSNAP 1996 r., nr 7, poz. 103, czy z dnia 7 listopada 2000r. I CKN 1170/98- OSNC 2001/4/64). I tak już na wstępie zauważyć przyjdzie, że biegli dysponowali wiadomościami specjalistycznymi, niezbędnymi do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy (dobór biegłych lekarzy , tak jak zaznaczono to już na wstępie uwzględniał praktycznie wszystkie występujące u wnioskodawcy schorzenia), a z kolei wydanie opinii poprzedzone zostało pełną analizą dokumentacji medycznej odwołującego – w tym wyników badań specjalistycznych - oraz przeprowadzonym z nim wywiadem i jego badaniem przedmiotowym. Biegli nadto w wyczerpujący sposób uzasadnili swoje stanowisko

o zdolności do pracy W. O. , poprzez stwierdzenie, że w zakresie zasadniczego schorzenia narządu ruchu ,które decydowało dotąd o uznaniu wnioskodawcy za częściowo niezdolnego do pracy tj. choroby zwyrodnieniowej kręgosłupa z wielopoziomową dyskopatią w odcinku szyjnym i lędźwiowym ,nie odnotowuje się już uprzednio występujących objawów zespołu korzeniowego , przy niewielkim jedynie stopniu ograniczenia ruchomości kręgosłupa , co stanowi o istotnej poprawie stanu zdrowia . Z kolei inne współistniejące schorzenia jak astma oskrzelowa, zaburzenia nerwicowe, czy zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych oraz bioder występują także w jedynie miernym stopniu nasilenia objawów chorobowych , przy czym wszystkie te jednostki chorobowe , charakteryzujące się naprzemiennie okresami remisji i reemisji ,w okresie zaostrzenia dolegliwości mogą być co najwyżej leczone w ramach czasowej niezdolności do pracy . Wydane w sprawie opinie biegłych lekarzy uwzględniały przy tym posiadane przez wnioskodawcę szeroko pojęte kwalifikacje zawodowe o jakich mowa w art.13 ust.1pkt 2 ustawy z dnia17 grudnia 1998r.o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.) – bliżej na ten temat m. innymi w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2014r. I UK 396/13 LEX nr 1480058 . Dokonując więc oceny stanu zdrowia W. O. pod kątem możliwości wykonywania pracy biegli mieli na względzie zarówno specyfikę zawodów wykonywanych przez wnioskodawcę w ramach stosunku pracy jak i charakter prowadzonej później przez niego , także w okresie rentowania, działalności gospodarczej). Mając jednak na względzie ponad 14 letni okres „rentowania” wnioskodawcy , a także sugestie opiniujących w postępowaniu pierwszoinstancyjnym biegłych , aby w razie dalszego sporu mimo wszystko zasięgnąć jeszcze opinii biegłego lekarza medycyny pracy ,którego specjalizacja odnosi się wprost do oceny stanu zdrowia badanych pod kątem możliwości dopuszczenia ich do wykonywania konkretnej pracy , Sąd Apelacyjny zdecydował

o przeprowadzeniu z urzędu tego dowodu w postępowaniu odwoławczym w trybie art.382k.p.c. Jednocześnie Sąd II instancji nie znalazł podstaw do uwzględnienia zawartych w apelacji wniosków dowodowych skarżącego , a to z tego

względu ,że gdy idzie o powoływane dowody z dokumentów to zalegały one już w aktach sprawy (tj. orzeczenie (...) Zespołu (...) (...)

w J. z dnia 9 maja 2014r. czy opinie biegłych z poprzednich postępowań sądowych z udziałem wnioskodawcy) , a z kolei wnioskowany do przeprowadzenia dowód z opinii lekarzy prowadzących leczenie odwołującego , nie miały i tak przesądzać o wyniku sporu waloru opinii biegłych w rozumieniu art.278 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2014r. II CSK 569/13 LEX nr 1532976). Pozyskana zaś tym sposobem opinia biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy rozwiewa ostatecznie jakiegokolwiek wątpliwości co do tego ,że wnioskodawca W. O. jest zdolny do wykonywania zatrudnienia w ramach posiadanych kwalifikacji zawodowych . Jak podkreślił bowiem ten biegły , wykazywana

w przebiegu ubezpieczenia aktywność zawodowa odwołującego nigdy nie wiązała się z ciężką pracą fizyczną , a nawet w okresie pobierania renty była przez niego kontynuowana (prowadzenie działalności gospodarczej- handel obwoźny) , przy czym występujące od dłuższego czasu dolegliwości bólowe ze strony kręgosłupa nie spowodowały poddania się zalecanemu jeszcze w 2004r. zabiegowi operacyjnemu , a jedynie wdrożeniu leczenia usprawniającego, efektem czego jest aktualna remisja objawów neurologicznych ze strony tego narządu. W zakresie zaś oceny pozostałych współistniejących schorzeń wnioskodawcy biegły lekarz medycyny pracy także potwierdził zarówno rozpoznanie jak i mierny stopień nasilenia ich dolegliwości objawów klinicznych dotychczas opiniujących w sprawie biegłych lekarzy. Odnosząc się zaś do powoływanego przez skarżącego orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (do którego nie odniósł się zarówno Sąd I instancji jak też dotychczas opiniujący w sprawie biegli), autor opinii podkreślił , iż orzeczenie to pozostaje bez wpływu na ocenę zdolności do pracy odwołującego jako wydane

w innym niż rentowym celu i przy uwzględnieniu odmiennych kryteriów . Trafność tak wyrażonego stanowiska potwierdza zaś utrwalone w tym przedmiocie orzecznictwo sądowe , w tym Sądu Najwyższego , czego najlepszym przykładem może być wyrok tego Sądu z dnia 12 marca 2014r, II UK 360/13 LEX nr 1466628). Mając na względzie fachowość biegłego lekarza specjalisty z zakresu medycyny pracy, wyjątkową szczegółowość wydanej przez niego opinii ,w której biegły odniósł się precyzyjnie do wyników badań specjalistycznych wnioskodawcy ,a także do opinii pozostałych biegłych, formułując nadto pełne i przekonujące uzasadnienie przyjętej konkluzji ,Sąd Apelacyjny w zupełności podzielił wniosek końcowy opinii biegłego o zachowanej zdolności do pracy wnioskodawcy , tym bardziej ,że zważywszy na wyniki postępowania przedsądowego w tej sprawie , było to już 13 tak wyrażone stanowisko lekarskie. Jednocześnie Sąd Apelacyjny odrzucił stawiane przez wnioskodawcę do omawianej opinii zarzuty , które praktycznie sprowadzały się-podobnie jak w postępowaniu pierwszoinstancyjnym - do podważania wiarygodności autora opinii

z uwagi na źle pojętą solidarność zawodową biegłych - uznając ,iż mają one charakter pozamerytoryczny , stanowiąc tym samym jedynie polemikę z prawidłowym stanowiskiem biegłego . Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów Sąd Apelacyjny, podziеляjąc zasadnicze w sprawie ustalenie Sądu I instancji o zdolności do pracy W. O. , zmuszony był także do podzielenia oceny prawnej tego Sądu, sprowadzającej się do stwierdzenia, że po stronie wnioskodawcy, po dniu 31 października 2013r. prawo do renty nie powstało.

Mając więc powyższe na uwadze – z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych – na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)